

Motion till riksdagen

1987/88:Fö416

av Kerstin Ekman m. fl. (fp)

om sänkt pensionsålder för yrkesofficerare

Det militära försvaret har vad gäller yrkesofficerskategorin en mycket ofördelaktig åldersstruktur. De senaste åren har andelen officerare inom åldersskiktet 45–60 år ökat kraftigt. Problemet har uppstått och kommer säkerligen att accentueras att tacka behovet av yngre befäl i trupp utbildningsuppgifter och för krigsorganisationen.

I efterhand kan vi konstatera, att pensionsåldershöjningen för den militära personalen har lett till nackdelar som inte var kända när beslutet fattades. Strävan under senare år har varit, och är alltjämt, att minska de administrativa funktionerna inom försvaret. Resultatet har blivit att fler äldre har haft att konkurrera om färre antal befattningar samtidigt som antalet yngre befäl med trupp utbildning som huvudsaklig arbetsuppgift minskat.

Det kan inte uteslutas att strävan att minska den militära administrationen motarbetats av lokala önskemål att placera många äldre befäl i just sådana befattningar.

Än allvarigare än detta är enligt vår mening den "förgubbning" den höjda pensionsåldern medfört inom krigsorganisationen. Medan strävan i många andra länders försvar länge har varit att föryngra chefskikten i krigsförbanden har utvecklingen i Sverige gått i motsatt riktning.

Den moderna stridsmiljön kräver chefer med hög fysisk och psykisk uthållighet. Tal om att äldre krigsförbandschefer generellt har större erfarenhet, mognad och rutin har blivit ursäkter i stället för motiv för den äldre befälsstrukturen.

Ertäreheterna från höjningen av pensionsåldern är nästan enbart negativa. Vi förordar därför en sänkning av pensionsåldern för yrkesofficerare till 55 år. Om motiv kan redovisas bör naturligtvis undantag kunna göras t. ex. för officerare i de allra högsta chefsbefattningarna.

I samband med nedläggning av förband har tillämpats ett system med s. k. årlig ersättning. Det innebär att den som har fem år kvar eller mindre till pensionsåldern vid förbandsnedläggningen har givits möjlighet att lämna tjänsten och få en ersättning motsvarande pension. Syftet har varit att visa social hänsyn till individen, alltså att vederbörande inte skall behöva flytta till annan ort, när förbandet upphör då han ändå bara har några år kvar i aktiv yrkesutövning.

Metoden med "årlig ersättning" bör dock kunna användas även när motivet framst är att förbättra åldersläget för befälskåren. Möjlighet till avgång från 50 år bör därför erbjudas som en möjlighet för personal i vissa fall. Detta är något som skall kunna påtvingas den enskilde, utan skall ses som ett erbjudande. Erbjudandet kan antingen utformas som en generell

möjlighet för all militär personal eller, ännu hellre, som ett erbjudande inom en viss försvarsgren, truppslag eller region där åldersstrukturen är särskilt sned.

Mot. 1987/88
Fö416

Hemställan

Med hänsyn till ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om sänkt pensionsålder för yrkesofficerare till 55 års ålder samt om möjlighet för befäl att avgå ur aktiv tjänst med "årlig ersättning" från 50 års ålder.

Stockholm den 26 januari 1988

Kerstin Ekman (fp)

Carl-Johan Wilson (fp)

Lars Sundin (fp)

Hans Lindblad (fp)

